

SM

Arets Svenska Mästerskap samlade hela 34 båtar som kom från Oxelösund i söder till Örnsköldsvik i norr. Seglingarna arrangerades av 100-årsjubilerande Gefle Segelsällskap.

Vi seglade tillsammans med H-båtar som också seglade SM. Det var dock endast 23 H-båtar med och de startade 10 minuter före oss, så vi stördes aldrig av dem, utom möjligen i de sista seglingarna då faktiskt de första Nepparna seglade upp de sista H-båtarna.

Banan låg utanför Limön och Bönan och vindarna var under hela SM-veckan mycket stabila med väldigt få vindskift.

Den 3 och 6 juli gick seglingarna om Neptunkryssarpokalen. Den 7 juli hade vi kontrollmätning och bl a mättes alla genuor och spinnakrar. En del fick plocka fram nål och tråd men till slut kunde alla segel godkännas.

De första 2 seglingarna den 8 juli bjöd på lättvind, 2 - 4 m/s och strålande sol. Första seglingen såg länge ut att kunna bli en seger för Göran Haglund/Lars Ljunggren i 168 som efter att så gott som ensamma ha startat på babordssidan av startlinjen och sedan gått på "rätt" kant hade en ledning på 200 - 300 m efter första kryssen. Valter Saaristu/Carina Persson i 233 lyckades dock komma loss från klungan och tog upp jakten. De närmade sig hela tiden och när ca en tredjedel återstod av sista kryssen hade de gått om på ren fart. Trea i mål blev Lennart Bertze/Staffan Björklund i 182.

I andra seglingen tog bröderna Luthman i 223 ledningen före Bertze/Björklund och Boethius/Braaf i 117. På andra kryssen gick sedan Bertze/Björklund upp i ledningen. På sista kryssen dog sedan vinden ett tag. När ny vind kom hade Saaristu/Persson "turen" att få den först och fick målskott före Bertze/Björklund.

Tredje seglingen vanns mycket överraskande i en vind på 3 - 6 m/s av Mats Johansson/B Hägerman i 163, som ledde från start till mål och vann med

mer än 3 minuter. Tvåa var Tord Gottschalk/Rolf Spörndly i 235 och "först" på tredje plats Saaristu/Persson.

Den fjärde seglingen vanns av Saaristu/Persson som ledde från start till mål i en långsamt ökande vind. Tvåa var återigen Gottschalk/Spörndly och tredjeplatsen togs av bröderna Luthman efter en mycket rafflande slutstrid där fyra båtar kom i mål inom fem sekunder.

Sammanlagt inför sista dagens två seglingar och med sämsta seglingen borträknad ledde nu Saaristu/Persson överlägset före lika klara tvåorna Gottschalk/Spörndly. Trea var Bertze/Björklund och fyra Haglund/Ljunggren.

Sista dagens seglingar bjöd på rejäl vind 10 - 12 m/s och ganska grov sjö. I femte seglingen tog bröderna Luthman åter ledningen efter första kryssen men tappade den sedan till detta SM:s verkliga överraskning Lars Östlund/Hans Mehlstrand i 241 som sedan höll ledningen i mål. Trea var Saaristu/Persson som därigenom blev klara Svenska Mästare och kunde åka hem utan att behöva segla sista seglingen.

Denna segling leddes av Östlund/Mehlstrand från start till mål. Tvåa var åter bröderna Luthman och trea kom Sven-Erik Lindberg/Gunnar Lindberg i 219.

Tyvär, får man väl säga som träbåtsägare, visade sig plastbåtarna totalt överlägsna i hårdvind. Sex plastbåtar i topp i den femte seglingen och fem (då Valter åkt hem) i den sjätte. Varför vet jag ej men jag har i alla fall en känsla av att plastbåtarna är betydligt styvare än de flesta träbåtarna.

Sammanlagt vanns alltså SM överlägset av Valter Saaristu/Carina Persson med 11,4 poäng. Gottschalk/Spörndly trivdes inte alls i den hårda vinden sista dagen och förlorade sin klara andraplats till hårdvindsspecialisterna bröderna Luthman med 0,3 poäng.

- * bra banor med jämna fina vindar
- * korta in- och utseglingar
- * billiga och bra förläggningar och måltider
- * fina priser
- * stort startfält
- * mm mm

Sammanfattningsvis kan sägas om 1980 års Svenska Mästerskap att det var mycket bra och roliga seglingar. Det mesta var perfekt, t ex:

Gävle verkar också ligga perfekt till rent geografiskt, mitt i Neppar-Sverige vilket innebär att tillseglingarna inte blir för långa.

Kort sagt: Ett mycket bra SM.

Göran Haglund

35:TE SVENSKA MÄSTERSKAPET FÖR NEPTUNKRYSSARE 1980

Båt och besättning		Klubb	
1	233 Ciina	Valter Saaristu/Carina Persson	Göta SS
2	223 Senorita	Bröderna Luthman	Sundsvalls SS
3	235 övesäntlig	Tord Gottschalk/R Spörndly	Uppsala SS
4	182 Jehu	Lennart Bertze/S Björklund	Uppsala SS
5	219 Abii V	Sven-Erik Lindberg/G Lindberg	Gefle SS
6	241 Montan III	Lars Östlund/H Mehlstrand	Gefle SS
7	222 Belle Amie	Björn Eklund/M Landen	Sundsvalls SS
8	168 La Paloma	Göran Haglund/L Ljunggren	ÅBK/ASS
9	210 Jenny	Hans Österberg/L Björn	Ekolns SK
10	88 Yr	Göran Wallander/R Sjöblom	Örnsköldsviks SS
11	148 Ruter Ess	Arvid Gålmark/H Svanberg	KSSS
12	163 Neppe	Mats Johansson/B Hägerman	VBK/TBK
13	183 Regina	Bengt Lindfors/M Ervald	Hudiksvalls SS
14	165 Sjötrollet	Håkan Frimansson/B Eklund	Sundsvalls SS
15	117 Bermuda	Juan Boethius/B Braaf	Hudiksvalls SS
16	221 Ramona II	Hans Gustavsson/T Pettersson	Oxelösunds SS
17	216 Manana	Stig Flygare/C-E Bengtsson	Sandvikens SS
17	150 Pepita	Olle Wijk/L-E Wijk	Sandvikens SS
19	64 Scarlet	Torbjörn Jansson/C Alestam	Sandvikens SS
20	157 Swinga	Peter Wounder/J Björk	Sundsvalls SS
21	213 La Minere	Svante Bergh/T Bergh	Uppsala SS
22	215 Chatka	Magnus Lindstedt/S Rygart	Ängby BK
23	240 Passepartout	Lennart Wetterwik/Ø Hellerstedt	Uppsala 22
24	180 Kokett	S Olofsson/P-O Olofsson	Sundsvalls SS
25	203 Calimero	L Bodinsson/L Bodinsson	Gefle SS
26	142 Coquette	Bengt Simonsson/P Simonsson	Ängby BK
27	206 Tuttamajrutsofi	Monica Wallin/S Eklund	Sundsvalls SS
28	187 Tösen	Ulf Nilsson/ ?	Sundsvalls SS
29	186 Hippolampus	Kent Wretman/M Kristiansson	SBS
30	98 Nöd och Neppe	Jan Råständer/A Strömbeck	Sundsvalls SS
31	200 Lommen	O Friberg/S Häll	Sandvikens SS
32	204 Vinjett	Ove Jansson/G Löthman	Uppsala SS
33	207 Johanna	Urban Stenius/ ?	VBK
34	139 Hurricane	Christina Vallgren/M Björs	Sundsvalls SS

KLART TILL DRABBNING — HISSA SPINNAKERN!

ARBETARBLADET Tisdag 8 juli 1980

SM-KUNGEN

Ger handikapp
— vinner ändå

Gefle Dagblad onsdag 9 juli 1980

SAARISTU omöjlig att stoppa

ARBETARBLADET Onsdag 9 juli 1980

Saaristu seglar mot guldet

ARBETARBLADET Torsdag 10 juli 1980

Valter mästare i kavaj!

ARBETARBLADET Fredag 11 juli 1980

Svenska mästerskapen för H-båtar resp. för Neptun-kryssare inleddes igår med mätningsdag. In i det sista var det full aktivitet med finslipningen av formen. Alla detaljer på båtarna går igenom en sista gång. Allting måste fungera. Det gäller att få den rätta mastlutningen, den rätta vinkeln mellan fock och storsegel (balten) m m. Men mest av allt betyder nog tron på sig själv och sin besättning, i alla fall om man får döma av snacket på landbacken.

Arbetarbladet 8/7

I Neptun-kryssarklassen är favorittrycket stort på Valter Saaristu, Göta SS. Valter kommer att bli mycket svårslagen enär han synes behärska alla vindar. Svåraste konkurrenterna är Lennart Bertze, Uppsala SS, och Göran Haglund, ABK. Göran som tidigare varit hårdvindsspecialist har i år även visat sig gå i lättvind. Juan Boethius, Hudiksvalls SS, är alltid farlig och kan bli en av medaljörerna.

Hemmaklubbens Sven-Erik Lindberg står sig också väl i konkurrensen och kommer med all sannolikhet att vara med i tätklungan. Kanske tar han en medalj. Stig Flygare, Sandvikens SS, är ett annat säkert kort i denna klass. En placering bland de tio bästa bör Stig kunna åstadkomma.

Idag klockan tio börjar allvaret, ty då smäller, om allt klaffar, startskottet för första seglingen. I första startfältet återfinns 23 stycken H-båtar. Tio minuter senare startar 34 stycken Neptun-kryssare.

Konkurrenterna ruskar på huvudena.

Hur mycket de än anstränger sig och ligger i har de inte en chans. Den där Valter Saaristu är ändå alltid först över mållinjen.

Under den första dagens SM-seglingar för Neptun-kryssare demonstrerade han sin styrka. Han slog fast att ingen annan ska få komma och sticka upp. SM-guldet ska han ta hand om.

Det som kanske mest gör hans medtävlare förgrymmade är att Valter så lekande lätt vinner. Han var först båda gångerna. Och på vilket sätt sedan:

Efter rent ut sagt risiga starter, arbetade han sig upp i fältet och när det var dags för målskott hade han styrt sin Ciina upp till tätposition.

SKICKLIG

Inte undra på att de andra darrar i knäveckan när den turkosa farkosten kommer svischande förbi.

Visst är hans båt snabb — men det beror ju trots allt en hel del på vem som sitter vid pinnen också...

Valter förefaller trivas i vattnet utanför Gävle. I helgen vann han Neptunkryssarpokalen och nu, om inget oförutsett inträffar, sveper han hem SM-segern utan några som helst problem.

INGET I FÖRSKOTT

Nu ska vi förstås inte placera SM-guldet i Stockholmsbåten redan efter den första dagen, men det skulle förvåna om han inte vinner.

Hemmaseglarna bland "nepparna" då? Jo, vi får nog lita mest på Sven-Erik Lindberg, Gävle och rutinerade Stig Flygare från Sandviken. De två var de enda av gästrikeseglarna som gick in bland de tio främsta under gårdagens seglingar.

Neptunkryssarnas andra segling präglades av mycket dålig vind. Mot slutet av seglingen fick båtarna mer eller mindre ligga och kajka fram. Därför blev fältet också mycket utdraget och tidsdifferanserna stora.

OMSTART

"Nepparnas" andra segling blev också en verklig fight på startlinjen. Dessvärre blev fighten så livlig att de flesta förpassades över startlinjen i förväg med allmän omstart som följd.

"Den omöjliga" Saaristu tar det väldigt lugnt i starten — kör för fullt i slutet av loppet. Det har visat sig vara en fin segermedicin.

Närmast efter honom är Lennart Bertze, Uppsala, den som förefaller ha de bästa chanserna att hota. Samt Göran Haglund, Ångby, som gjorde en mycket bra första segling, där han ledde ändå fram till den sista kryssen, där han blev omseglad av Saaristu.

Gefle Dagblad 9/7

Även andra seglingsdagen vid årets svenska mästerskap som arrangeras av 100-årsjubilerande Gefle Segelsällskap gynnades av perfekt seglingsväder. Gårdagens första segling gick i 3-5 m/sek ONO-vind medan vinden till den andra hade ökat till 4-6 m/sek och vridit lite mot nord. Vinden var inte lika stabil utan vred ganska oberäkneligt och gjorde seglingarna mycket utslagsgivande.

EN BELASTNING

I Neptun-kryssarklassen befäste Valter Saaristu Stockholm, ledningen med en tredje och en första placering. Tord Gottschalk, Uppsala, har hitintills gjort en helgjuten insats och var tvåa i gårdagens båda seglingar. Klubbkamraten Lennart Bertze som utgör första konkurrenten om andraplatsen totalt blev nia resp. fyra. Nionde placeringen kan visa sig vara en belastning för Lennart i torsdagens finalseglingar.

I gårdagens första segling vann Mats Johansson, Stockholm, med över tre minuter före Tord Gottschalk. Mats som utgör första överraskningen hitintills i detta SM ökade hela tiden sitt försprång. Tord seglade in som klar tvåa före Valter Saaristu, Björn Eklund, Sundsvall, Arvid Gålmark, Stockholm och Göran Haglund.

På sjunde plats seglade Sven-Erik Lindberg, Gävle, in före Stig Flygare, Sandviken, Lennart Bertze, och Hans Österberg, Uppsala.

TOG STARTEN DIREKT

I onsdagens andra segling vann återigen Valter Saaristu. Valter tog ledningen direkt efter starten och var ungefär 2,5 minuter före Tord Gottschalk i mål. Bröderna Luthman, Sundsvall, tog tredje platsen i en mycket rafflande slutstrid där Svante Bergh, Uppsala, tappade sin tredje placering och föll till sjätte plats i mål. Lennart Bertze och Lennart Wettermark, båda Uppsala, tog fjärde resp. femte plats före Svante. Dessa fyra båtar kom in i mål inom fem sekunder. Vilken finnish!

Juan Boethius, Hudiksvall, tog sjunde platsen före hemmaöverraskningen Lars Östlund som gjorde en mycket fin segling.

Arbetarbladet 10/7

Under den första dagen hette segerbåten Ciina i båda "kören". I går slog man av på takten i den tredje seglingen och blev "bara" trea. I den fjärde var det som vanligt. Seger förstås.

Och vilken seger. Medan Valter Saaristu fick målskottet syntes knappt de andra. Det tog evigheter, nåja flera minuter i alla fall, innan nästa båt skar mållinjen.

En målmedveten satsning, toppmoderna grejor och utpräglad vinnarinstinkt är enligt bedömare den främsta orsaken till deras framgångar.

När två seglingar återstår leder paret med flera sjömil tillgodo på Uppsalabåten Ovesantlig. En ledning som toke är oväsentlig. Att knappa in på Saaristus ledning är mer eller mindre omöjligt.

Gefle Dagblad 10/7

I Neptunkryssarklassens femte segling, gårdagens första, tog bröderna Luthman, Sundsvall, ledningen på första kryssen före Sven-Erik Lindberg, Gävle, och Lars Östlund, Gävle. Valter Saaristu rundade som femma efter Arvid Simonsson, Sundsvall.

På första slören smet Lars Östlund påpassligt förbi vid rundningen på innerplats, när spinnakerna trasslade sig för konkurrenterna. Saaristu gick förbi Lindberg vid lämärket på andra slören när spinnakern återigen trasslade för Lindberg.

På andra kryssen gick Luthmans förbi Östlund vid en vindkantring. På länsen återtog Östlund ledningen och behöll den in i mål. Tvåa blev Luthman före Saaristu och Lindberg. Saaristu säkrade slutsegern genom sin tredjeplats och behövde ej ställa upp i sista seglingen.

För Lennart Bertze och Tord Gottschalk, båda Uppsala, som man i det låget gjorde upp om silvermedaljen, gick det mindre bra. Bertze blev åtta och Gottschalk tjuogoetta.

I sista seglingen tog Lars Östlund ledningen på första kryssen knappt före Tord Gottschalk, Sven-Erik Lindberg och bröderna Luthman.

CHANSNING SOM GICK HEM

På första slören var Östlunds den ende som vågade hissa spinnakern. Det var en chansning som gick hem. När konkurrenterna såg vilka svårigheter tätekipaget hade att kontrollera båten valde de att inte hissa sina spinnakrar. Trots ett par skärningstillbud utökade Östlunds ledningen med ungefär 100 meter.

— Vi hade aldrig hissat spinnakern om vi vetat att dom andra inte skulle göra det, sa Lasse.

På andra slören var vinden mer akterlig och då kom det upp fler spinnakrar bland konkurrenterna. Men Östlunds ledning var så stor att de bara behövde bevaka försprånget in i mål.

Arbetsbladet 11/7

TVÅ FINA "SPIKAR"

— Det var två fina spikar som kändes dubbelt så skön eftersom gästen Hans Mehlstrand sytt seglen själv.

Bröderna Luthman gick förbi Lindberg på andra slören. På andra kryssen rasade Gottschalk när han gick ut på fel kant. Gottschalk blev nia i mål medan Bertze bröt.

Sven-Erik Lindberg med sonen Gunnar var mycket nöjd med femteplaceringen sammanlagt.

— 1955 vann jag SM. Har två tvåor tidigare, sa Sven-Erik.

— Sedan 1975 har vi seglat ihop. 1977 var vi fyra på SM, berättar Gunnar.

Vi är nöjda med slutplaceringen i denna hårda konkurrens. Ett fel betydde genast 4—5 tappade placeringar som var nästan omöjliga att ta igen, berättade Sven-Erik.

Stax före mål rämlade skepparen Björn Augustsson överbord på kryssen där han hängde. Besättningen fiskade dock snabbt upp honom och man förlorade bara 2 placeringar på missödet och blev 12 i mål.

— Flytvästen är väldigt bra att ha, sade Björn efteråt.

Endast ett haveri inträffade under gårdagens seglingar och det var en Neptunkryssare som bröt masten.

IMPONERADE KONKURRENTERNA

Valter Saaristu, 30 och Carina Persson, 22 år, båda Stockholm, tyckte det var roligt att få segla i Gävle, Valter började segla 1967 i OK-jolle och tillhörde där eliten med en tredje placering på SM 1971 som bästa resultat. 1975 började han segla Neptunkryssare. 1979 blev han tvåa och i år vann han SM. Carina började segla med Valter 1976, och de har sedan dess seglat ihop. Valter har köpt sin plastnäppare skrovfärdig och inrett båten tillsammans med Carina. De är mycket nöjda efter insatsen i Neptunkryssarpokalen i heigen som var. De vann även i fjol.

Carina har skött spinnakern själv, vilket konkurrenterna var mycket imponerade av. Endast fem Neptunkryssare hisade spinnakern på första flören i femte seglingen, däribland Valter och Carina.

— Vi hade vissa problem vid jippen, men det gick bra till slut, sade Carina.

■ ■ När vinden kom — då kom också Lasse Östlund, GSS, med stormsteg.

Under de två första dagarna har det varit för litet vind för honom. Men när det "brallade" i ordentligt, ja då stortrivdes neptunkryssarskepparen från Gävle.

— Roligt när man får jobba litet, kommenterade han blygsamt efter gårdagens två seglingar där han toppade i båda!

Lasse hade förstas inget att säga till om när det gällde slutsegern. Den tog Valter Saaristu, Göta, hand om med god marginal. I stället fick Lasse koncentrera sig på att knipa någon liten delsegling.

Det gjorde han nu också med allra största omsorg. Två förstaplatser blev facit för hans del.

— Det hade vi inte räknat med, sa han efter den hårda dagen. Därför är det desto mer glädjande.

□ Avgörandet

Det blev den första kryssens första slag som blev avgörande. Lasse och några till drog iväg åt sitt håll och det visade sig vara den bästa vindvägen. Efter kryssen bevakade han ledningen och inkasserade därmed en seger.

Valter Saaristu tog det lugnt och blev trea. Det räckte dock för att han inte skulle behöva vara med i sista seglingen. Det första SM-guldet var i hamn.

— Känns väl inget speciellt, sa Valter som tillsammans med Carina Persson har varit SM-veckans mest överlägsna par. Skönt i alla fall att få revansch för fjolåret då vi blev tvåa, knappt slagna.

Under de tre SM-dagarna har paret visat hög klass. Visat att man bemästrat samtliga vindtyper.

— Idag var den djupa sjön det största problemet, det gungade väldigt, säger Valter.

□ God fart

"Nepparna" gjorde dock god fart och var minst lika snabba som H-båtarna. De sista H-båtarna i fältet fick också se sig uppseglade av de främsta nepparna.

För hemmaseglarna blev det inte lika stora framgångar som i H-båtsklassen. Sven-Erik

Lindberg visade fin form och blev igår trea och fyra, vilket gav en framskjutna placering i slutprotokollet.

Den största sensationen var i alla fall Lasse Östlundhs Montana III.

■ ■ ■ När den sista neptunkryssaren gick i mål var SM-seglingarna över för den här gången.

— Det har flutit fint, sammanfattade tävlingsledaren Torsten Carlbom. Inte så många protester och sportligt rättvisa förhållanden för alla. Vi kan vara nöjda. Speciellt också när hemmaseglarna visat bra klass.

Gefle Dagblad 11/7

— Nu ger jag upp!

■ ■ — Nej, de yngre killarna får slåss i täten. Det vore ju ett underbetyg åt klassen om jag skulle vara med där.

Stig Flygare från Sandviken sitter och filosoferar i sin neptunkryssare. "Gubben" siktar absolut inte på toppen, är nöjd att någon gång komma med bland de tio främsta.

55-åriga Stig är dock bäst på ett område: Det här är hans 27:e SM-tävling — i rad!

— Ja, det har blivit några under årens lopp. Dessvärre har jag aldrig vunnit och det lär inte bli någon seger i år heller, skrattar han.

Kanske nästa år då?

— Nej, det här blir nog mitt sista SM, säger han. Det känns fint att få sluta på hemmaplan.

Medan Valter Sarristu helt överlägset seglar i mål ligger Stig och gästen Carl-Evert Bengtsson mitt fältet och sliter med slag och andra verksamheter.

I går var det ganska hårt, det blåste fint.

● Tjusningen

— Det är väl tjusningen med "nepparna", säger Stig. Vi är bara två som verkligen får ligga i. Det blir många moment som båda måste klara av.

Därför krävs en hel del rutin för att bli bra i båtklassen. Det har Stig samlat på sig i massor.

— Men enbart på rutin vinner man inga seglingar, säger han och pekar på "ungtuppen" Valter Saaristu.

— Han, och gästen Carina Persson, satsar verkligen hårt. De seglar mycket och alltid tillsammans. Dessutom har de förstas en båt och övrig utrustning som är i topptrim.

Här har vi segermedicinen för stockholmparet. Stig är full av beundran över paret, liksom många andra yngre förmågor som börjat segla neptunkryssare.

● *BLAND de tio främsta hoppas Stig Flygare, Sandviken, att han ska komma. Han tar inte så allvarligt på SM nu för tiden. Annat var det förr. Under årens lopp har han varit med i 27 SM-tävlingar!*

● Inte utdöende

— Nej, båttypen är inte på utdöende. En billig, snabb och lättseglad båt. Och så tjusningen med att vara bara två i båten.

— Stig är en duktig skeppare som kan dela upp arbetet. Så i vår båt är det ganska lugnt, säger gästen Carl-Evert Bengtsson. Men visst förekommer osämja.

För hemmaseglarna blev Sven-

Erik Lindberg, GSS, lyckosamt med en sjunde plats i tredje "köret". Liksom Lennart Östlundh, GSS, även han sjua i fjärde seglingen. Stig Flygare, Sandviken, åtta i dagens första segling.

● Mer intressant

Egentligen är det inte lönt att ställa frågan vem som kommer att vinna neptunkryssarklassen, det är mer intressant vilka som kommer närmast efter suveräne

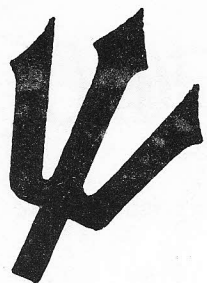
Valter Saaristu.

Inte lär det bli Stig Flygare från Sandviken, som kommer på medaljplats inte.

— Men jag har i alla fall två SM-silver och tre SM-brons, avslutar han. Det får jag vara nöjd med.

Så sant så.

— LARS-RUNE ÖLUND

NEPTUNKRYSSARFÖRBUNDET 40 ÅR

NEPPAR-NYTT

3

1980

ORGAN FÖR NEPTUNKRYSSARFÖRBUNDET

ARGÅNG 6

ÅRETS SUVERÄNER VALTER SAARISTU OCH CARINA PERSSON GÖTA SS